

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลของการให้คำแนะนำปรึกษาโดยเภสัชกรในผู้ป่วยโรคมะเร็งต่อมน้ำเหลือง
ที่โรงพยาบาลสงขลานครินทร์
ผู้เขียน นางรุ่งฟ้า สราญเศรษฐ์
สาขาวิชา เภสัชกรรมคลินิก
ปีการศึกษา 2548

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้คำแนะนำปรึกษาโดยเภสัชกรในผู้ป่วยโรคมะเร็งต่อมน้ำเหลืองในด้านความรู้ ปัญหาการปฏิบัติตัว ปัญหาจากการใช้ยา คุณภาพชีวิต และความพึงพอใจของผู้ป่วย เป็นการศึกษาแบบ randomized controlled trial โดยคัดเลือกผู้ป่วยจากผู้ป่วยที่มารับบริการที่คลินิกโรคเลือด โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ที่ได้รับยาต้านมะเร็งครั้งแรก และยินยอมเข้าร่วมงานวิจัย ผู้ป่วยกลุ่มทดลอง 30 คนได้รับคำแนะนำปรึกษาจากเภสัชกร ในขณะที่กลุ่มควบคุม 32 คน ได้รับบริการตามปกติโดยไม่ได้รับคำแนะนำปรึกษาจากเภสัชกร ดำเนินการเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2547 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2548 ประเมินผลโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ติดตามผลเมื่อผู้ป่วยมารับยาต้านมะเร็งครั้งที่ 2 ครั้งที่ 3 และครั้งที่ 4 ซึ่งแต่ละครั้งมีระยะเวลาห่างกันประมาณ 1 เดือน ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทุกชนิดที่ใช้ในการวิจัย มีค่ามากกว่า 0.7 กำหนดนัยสำคัญที่ $p < 0.05$

พบว่า เมื่อผู้ป่วยมาพบเภสัชกรในครั้งที่ 2 และ 3 ผู้ป่วยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกครั้ง และมากกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับคำแนะนำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้ป่วยกลุ่มทดลองมีปัญหาการปฏิบัติตัวและปัญหาจากการใช้ยาลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกครั้ง และเมื่อสิ้นสุดการศึกษาผู้ป่วยกลุ่มทดลองมีปัญหาน้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน แต่ในด้านอัตราการเกิดและความรุนแรงของอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาต้านมะเร็ง และในด้านคุณภาพชีวิตนั้น พบว่า ผู้ป่วยทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้ป่วยกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจรวมมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้ป่วยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73) ต้องการให้มีการให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้ยามากกว่า 4 ครั้งในระหว่างที่ได้รับการรักษา

ดังนั้นสรุปได้ว่าการมีเภสัชกรให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับยา จะสามารถเพิ่มคุณภาพในการดูแลผู้ป่วยโรคมะเร็งต่อมน้ำเหลือง โดยสามารถทำให้ผู้ป่วยมีความรู้ดีขึ้น ปัญหาการปฏิบัติตัวและปัญหาจากการใช้ยาลดลง และผู้ป่วยมีความพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับ

Thesis Title	Effects of Pharmacist Counseling for Lymphoma Patients at Songklanagarind Hospital
Author	Mrs. Rungfa Saransate
Major Program	Clinical Pharmacy
Academic year	2005

Abstract

The purpose of this study was to evaluate the effects of pharmacist counseling for lymphoma patients. The outcome measures included patient knowledge, self-care-related problems, drug-related problems, quality of life and patient satisfaction. This was a randomized controlled trial. The lymphoma patients who received first course anticancer drugs were recruited from the hematologic clinic of Songklanagarind Hospital and randomly assigned to two groups. The study group of 30 patients received pharmacist counseling whereas the control group of 32 patients did not. All patients gave written informed consent. The study was conducted from May 2004 through March 2005. Data were collected by self-administered forms and interview at the start of the second, third, and fourth month-long courses of anticancer drugs. The reliability of every form was acceptable (> 0.7). P-value < 0.05 was considered statistically significant.

Mean scores of knowledge were significantly increased within the study group at each of the second and third visits and were significantly higher than in the control group. Self-care-related problems and drug-related problems were significantly decreased within the study at each of the second and third visits and were also significantly less than in the control group at the end of the study. However there were no significant differences in the incidence and severity of adverse drug reactions and quality of life. The study group had significantly higher mean scores of satisfaction than the control group. Most patients (73%) reported their wish to have counseling more than four times during their treatment program.

This study demonstrated that the pharmacist can improve the quality of care in lymphoma patients by increasing patient knowledge and patient satisfaction, decreasing self-care-related problems and drug-related problems.